ОСНОВЕН СУД
СВЕТИ НИКОЛЕ
СУ-495/2023
25.12.2023 година

Државните органи и институции од јавниот сектор во Република Северна Македонија поаѓајќи од заложбите за обезбедување на почитувањето на уставноста, законитоста, професионалниот интегритет, транспарентноста и заштита на човековите слободи и права ја усвојуваат следната:

ПОЛИТИКА ЗА ИНТЕГРИТЕТ

Државните органи и институции од јавниот сектор во Република Северна Македонија го прифаќаат интегритетот како темел на доброто управување и стратешки и одржлив одговор на корупцијата. Интегритетот е од суштинско значење за економскиот, социјалниот и општествениот просперитет.

Под интегритет се подразбира законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на институцијата во која се одговорно лице, односно се вработени, ги елиминираат ризиците и ги отстрануваат сомневањата во можноста од настанување и развој на корупција и со тоа обезбедуваат доверба на граѓаните во вршењето на јавните функции и во работата на јавните институции.

Заснивањето и подигнувањето на интегритетот е заедничка мисија и одговорност на сите институции во системот и на сите нивоа на власт.

Прифаќајќи ја политиката на интегритет, Основниот суд Свети Николе се стреми кон (1) воспоставување на систем на интегритет, (2) спроведување и поддршка на системот за интегритет и (3) следење на резултатите од системот за интегритет.

Основниот суд Свети Николе преку објавата на овој документ пред јавноста им става до знаење на припадниците на приватниот сектор, граѓаните, адвокатите, нотарите, извршителите и сите кои имаат допирни точки со овој суд, дека Основен суд Свети Николе ќе се труди да го гради и заснива сопствениот интегритет со чесно, праведно и етичко работење и дека истото го очекува и од нив.

1. Воспоставување на систем за интегритет

Системот за интегритет е воспоставен на начин да овозможи државните органи и институции од јавниот сектор да работат и да ја извршуваат својата надлежност почитувајќи ги законите и во согласност со највисоките етички стандарди.

Системот за интегритет се базира врз следните елементи кои претставуваат сеопфатни стандарди за интегритет:

- Заштита на јавниот интерес и спречување на судирот на интереси

- Почитување на етичкиот кодекс кој е соодветен на позицијата на секое одделно службено лице
- Управување со човечките ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации
- Наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси
- Транспарентност и пристап до информациите од јавен карактер
- Заштитено пријавување со укажувачи и
- Управување со квалитет

Заштита на јавниот интерес и спречување на судирот на интереси: Основниот суд Свети Николе и неговите вработени се стремат во своето работење да му даваат приоритет на јавниот над приватниот интерес и треба да поттикнуваат и развиваат организациска структура која не толерира судир на интереси и во која индивидуалната одговорност и личниот пример се основа на доброто управување.

За да овозможи ефикасно управување со судирот на интереси во Основниот суд Свети Николе се спроведува постапка за јасна идентификација и декларирање на личните интереси, се утврдуваат правила за очекувањата од службените лица кога постои ризик од судир на интереси, се обезбедува транспарентност во процесот на решавање на ситуациите во кои се појавува судир на интереси и се развиваат механизми за следење на примената на правилата за превенција на судирот на интереси.

Почитување на етичкиот кодекс кој е релевантен за позицијата на службеното лице: Службените лица во Основен суд Свети Николе се должни да го почитуваат етичкиот кодекс на институцијата во која работат, а чија цел е да се промовира професионалност, заштита на јавниот интерес, отчетност, одговорност, непристрасност, недискриминација и политичка неутралност.

Основниот суд Свети Николе развива механизми кои овозможуваат доследно да се следи почитувањето на етичкиот кодекс од страна на службените лица. За областите кои се нагласено подложни на корупција, како што се јавните набавки, Основниот суд Свети Николе усвојува посебни кодекси на постапување.

Управување со човечки ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации: Интегритетот се промовира како дел од управувањето со човечки ресурси во Основен суд Свети Николе. Вработувањата се транспарентни по пат на јавен оглас со однапред утврдени критериуми и со развиени политики кои овозможуваат вработувања и унапредувања врз основа на заслуги и квалификации и оневозможуваат партиски влијанија, непотизам и кронизам.

Во Основниот суд Свети Николе се идентификувани работните позиции кои се особено ранливи на корупција и за нив се предвидуваат посебни обврски во однос на заштита на интегритетот. Потребно е доследно да се почитуваат некомпатибилноста, забраните и ограничувањата својствени за работата во судството.

Наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси: Основниот суд Свети Николе демонстрира отвореност, отчетност и инклузивност во дефинирањето на буџетските приходи и расходи водени од целта да го задоволат јавниот интерес и континуирано да ги подобруваат услугите за граѓаните.

Основниот суд Свети Николе се обврзува дека договорите за јавни набавки, јавно приватно партнерство, закуп и продажба на државен имот и земјиште ќе ги склучува низ транспарентни процедури кои овозможуваат еднаков третман и конкуренција на заинтересираните учесници.

Транспарентност и пристап до информации од јавен карактер: Основниот суд Свети Николе обезбедува вистинити, соодветни, навремени информации за граѓаните и правните лица доколку тие се предвидени со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, притоа почитувајќи го правото на приватност и заштита на лични податоци.

Основниот суд Свети Николе се стреми кон разумно ниво на транспарентност, односно на својата веб страница објавуваат информации кои се корисни за јавноста и

помагаат на странките во остварување на нивните законски права.

Службените лица не смеат да ги користат информациите со кои располагаат во вршењето на функциите, јавните овластувања и службените должности за остварување на корист или предност за себе или за друг.

Заштитено пријавување на укажувачи: Овозможувањето на укажувачите да пријавуваат недозволено или незаконско постапување не стравувајќи од последици, претставува еден од столбовите на успешната превенција, откривање, истрага и санкционирање на наваките постапувања со кои се загрозува работењето на институцијата.

Основен суд Свети Николе усвојува процедури за заштитено пријавување и има назначено овластено лице за прием на пријави од укажувачи. Со процедурата за заштитено пријавување и со овластеното лице за заштитено пријавување се запознаваат сите засегнати страни.

Управување со квалитет: Основниот суд Свети Николе воспоставува систем на работење преку кој постојано се унапредува работењето и процесите, се намалуваат ризиците и трошоците, а се подобрува мотивираноста на вработените и се следат вкупните резултати од работењето

Унапредувањето на испораката и подобрувањето на квалитетот на услугите се врши преку одговорно планирање, управување и реализација на процесите и промовирање на култура на извонредност на јавната администрација, согласно меѓународниот стандард ИСО 9001, Заедничката рамка за процена – ЦАФ и други стандарди на квалитет во јавниот сектор.

2. Спроведување и поддршка на системот за интегритет

За да овозможи ефикасно спроведување на системот на интегритет, Основен суд Свети Николе е насочен кон градење на капацитетите и поддршка на сите службени лица во процесот на исполнување на обврските кои произлегуваат од стандардите за интегритет во насока на законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работните задачи.

Раководните структури на Основен суд Свети Николе се одговорни за воспоставување и спроведување на системот за интегритет, како и за негова промоција преку своето лично однесување и со преземање мерки за колективна прифатеност на политиката на интегритет и придржување кон истата од страна на вработените.

Градењето на капацитетите се одвива преку редовна едукација на вработените за соодветна примена на стандардите за интегритет по пат на обуки, како и со овозможување на советување за сите дилеми кои можат да се јават кај службените лица во секојдневното работење.

За да обезбеди ефикасно спроведување на системот за интегритет, Основниот суд Свети Николе назначува лице за интегритет

Основниот суд Свети Николе ги идентификува ризиците од корупција и истите може да ги проценува и следи. Соодветно на тоа се преземаат мерки за намалување на ризиците кои го загрозуваат интегритетот на институцијата.

3. Следење и известување за примената на системот за интегритет

Основниот суд Свети Николе може да овозможи двостепен систем за следење на примената на системот за интегритет на ниво на самата институција и од страна на надлежната институција, Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК).

Целта на следењето на системот за интегритет во Основниот суд Свети Николе е да се утврди ефикасноста на применетите политики и процедури кои овозможуваат доследна примена на стандардите за интегритет, како и мерење на резултатите од применетите мерки за намалување на ризиците од корупција. Процесот на следење и известување за примената

на системот на интегритет го координира лицето за интегритет. Основниот суд Свети Николе спроведува и внатрешни контроли за проверка на примената на стандардите за интегритет преку вклучување на внатрешната ревизија.

Основниот суд Свети Николе треба да соработува со ДКСК овозможувајќи и да го следи спроведувањето на системот за интегритет. За таа цел Основниот суд Свети Николе пожелно е точно, редовно и навремено да го инфомира ДКСК за сите активности преземени во врска со примена на системот за интегритет, како и за спроведувањето на добиените насоки, препораки и укажувања од страна на ДКСК во однос на јакнење на интегритетот во институциите.

Основен суд Свети Николе
Претседател
Лилјана Додевска

ОСНОВЕН СУД
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СВЕТИ НИКОЛЕ